

Tillgång till produktinformation i livscykeln

Tillgång till rätt information om produkter har stor påverkan på den miljömässiga belastningen av komponenterna, såväl val av produkter som produkters hantering under byggandet (med transporter, lagring och montering) som långsiktigt under förvaltningsskedet vid skötsel och underhåll. Det är också centralt att ha tillgång till information kring produkters innehåll vid avveckling för att nå hög återvinning/återanvändning samt korrekt avfallshantering.

Man kan även göra avsevärda tids- och kostnadsvinster genom att i förvaltningen ha information i en tillgänglig digital modell jämfört med att t ex undersöka komponenternas egenskaper och tillstånd på plats.

På motsvarande sätt kan inköp, leveranser, mottagning, hantering och montering på byggplatsen effektiviseras genom tillgång till korrekt information.

Innehåll

Såväl kravställda egenskaper som produktenskaper ska vara baserade på gemensamma standarder och hanteras med hjälp av standardiserade egenskapsuppsättningar. Det gör att varje byggdel och komponent kan relateras till produkttyper på ett enhetligt sätt och därigenom kan också beskrivande värden och egenskaper nycklas mot dessa.

Information om produkter beskrivs i produktdatablad, byggvarudeklarationer, Environmental Product Declaration/Miljödeklarationer och Säkerhetsdatablad.

Produktdata mallar

Innehållet i en produktdata mall är relaterat till flera standarder (bSI, GS1, ETIM, etc.). Produktdata mallar för olika produkttyp beskriver samtliga förekommande behov, definierade som egenskaper och formaterade som byggvarudata.

Byggvarudeklaration

En byggvarudeklaration (BVD) är ett dokument som innehåller utförlig information om en byggvara. Den ger anvisningar om hur varan ska hanteras i byggskedet, bruksskedet och då den slutligen blir avfall. I byggvarudeklarationen finns också information om varans miljöpåverkan i olika stadier av dess livscykel. Byggvarudeklarationen används som underlag för miljöbedömningar.

Byggvarudeklarationer innefattar information om byggprodukter som bland annat efterfrågas för utfasning av farliga ämnen och upprättande av digitala loggböcker, till exempel genom krav från certifieringssystemen för byggnader, t ex Leed, Breeam och Miljöbyggnad. Man kan även ange om man har tagit fram en [EPD – Environmental Product Declaration](#), det vill säga en tredjepartsgranskad miljödeklaration som sammanfattar miljöpåverkan hos varan baserad på livscykeldata.

Environmental Product Declaration

Environmental Product Declaration (EPD) eller miljövarudeklaration är en verifierad innehållsdeklaration som redovisar jämförbara värden kring miljöpåverkan från en produkt, antingen en vara eller en tjänst, över hela dess livscykel.

Informationen i en EPD baseras till största del på en livscykelanalys (LCA) av produkten.

Säkerhetsdatablad

Säkerhetsdatabladet ska innehålla information om den kemiska produktens farliga egenskaper. Det ska finnas en beskrivning av hur ämnet eller blandningen kan lagras, hanteras och bortforslas på ett säkert sätt.

Digital metod

För att hantera information under både byggnadsverkets och dess ingående produkters hela livscykel krävs en gemensam begrepps- och informationsmodell. Detta för att kunna hantera att generisk kravställning successivt specificeras och sedan kan matchas mot specifik produktinformation. Den gemensamma informationsmodellen kan baseras på klassifikationssystemet CoClass. Vidare behövs standardiserade egenskapsuppsättningar motsvarande så kallade produktdata mallar och här finns standarder som GS1 och ETIM och att utgå ifrån.

GS1:s standarder, vilka används för att identifiera och märka varor, platser och parter, samt för att läsa av och dela informationen maskinellt. Beslutet att tillämpa olika delar av GS1:s standarder i så kallade GTIN-artikelnnummer har inneburit att man kan åstadkomma ökad spårbarhet för produkter och material i byggnader.

Det finns några grundläggande principer som måste finnas på plats för att erhålla ett obrutet informationsflöde, eller ständig tillgång till information.

- Information finns tillgänglig digitalt och kan utväxlas mellan olika parter.
- Information lagras och finns tillgänglig i olika databaser.
- Åtkomst till information kan ske via API:er eller genom integrering mellan databaser
- Aktiviteter, informationsformat och överföringar, sker enligt gemensamt fastställda principer

---

Metadata

Namespace: swe-nrb

Paket: nrb-metoder

Version: 1.0.1

Sökväg: tillgang-till-produktinformation-i-livscykeln/tillgang-till-produktinformation-i-livscykeln.partial.html

Genererad: 2024-09-01

QR koden innehåller en länk tillbaka till underlagsfilen